

تضاد و تناقض

در کتب عهد جدید

در مباحث گذشته بیان شد که : در مورد تضاد واقعی عقل و نقل ، حاکمیت بادلیل عقل بوده ، و در نتیجه ، هر دلیل نقلی که با حکم قطعی عقل مخالفت صریح دارد ، قابل اعتماد نمیباشد .

و نیز گفته شد که در کتب عهدین کنونی مطالب غیر معقولی موجود است ، که وحی آسمانی نمیتواند باشد ، و برای نمونه دسته‌ای از آیات عهد قدیم (تورات) را نقل نموده و گفتیم : چون این آیات مشتمل بر سخنان توجیه ناپذیری است وحی آسمانی نبوده و از کلام الهی دور است .

اکنون نظری به کتب عهد جدید :

در کتب عهد جدید کنونی يك موضوع بفرنج ، معمای لاینحل تثلیث (خدایان سه‌گانه) و مسئله مشکل اقانیم‌ثلثه است ، که از مسائل اساسی مسیحیت و از ضروریات تعلیمات کلیسایی باشد . و برای روشن شدن موضوع بحث ، پیش از بیان آیات مربوطه ، معنای تثلیث را ، از قلم موس کتاب مقدس (تألیف‌مستر هاگس آمریکائی) در عنوان کلمه (خدا) نقل می‌نمائیم :

«ما طبیعت خدائی، قصد از سه اقنوم (۱) مساوی الجوهر می‌باشد ، یعنی خدا پدر ، و خدا پسر ، و خدا روح القدس و خدا پدر ، خالق جمیع کائنات است بواسطه پسر ، و پسر ، فادی (۲) و روح القدس ، پاک‌کننده می‌باشد ، لکن باید

(۱) اقنوم بمعنای اصل و اقانیم بمعنای اصول است .

(۲) فادی بمعنای فداشونده و بمقتیده مسیحیان ، عیسی (ع) خود را ابرای

نجات گناهکاران فدا نموده است .

دانست که این هر سه اِقنوم را يك رتبه و درجه و عمل است .
ولفظ پسر خدا ، یکی از القاب منجی و فادای ما (یعنی عیسی) است ، که بر
شخص دیگر اطلاق نمی شود ، مگر در جائیکه از قرائن معلوم شود ، که قصد از پسر
حقیقی خدا نیست .

و نیز در کلمه (رب) میگوید : رب یا خداوند ، غالباً قصد از این لفظ که
در کتاب مقدس وارد است ، اولاً اسم خدای تعالی می باشد و گاهی از اوقات احتراماً
بمعنی بزرگ و آقا استعمال می شود ، پس بملاحظه معنی اول ، دلالت بر اب و ابن
می نماید ، بدون ادنی فرق و تمیزی در میان آنها .

از این عبارات که بدون تغییر الفاظ نقل شد ، چند نکته استفاده میشود :
الف - خدایان سه گانه «آفریدگار جهان ، عیسی ؛ روح القدس» حقیقت
و جوهر آنها مساوی است .

ب - هر يك از خدایان منصبی دارند : خدای پدر ، خالق است ، خدای پسر
خود را فدا نموده برای نجات گناهکاران ، خدای سوم «روح القدس» هم پاکه -
کننده از گناهان و سایر آلودگیها می باشد .

ج - کلمه پسر خدا و رب بنحو حقیقت ، بر عیسی (ع) اطلاق میشود ،
نه بنحو مجاز ، و از نظر خدا بودن فرقی میان پدر و پسر (خدا و عیسی) نیست ، اینک
دسته ای از آیات عهد جدید (۱) که باین مسئله دلالت دارند :

۱ - پس رفته همه امتهارا شاگرد سازید ، و ایشانرا باسم اب و ابن و

روح القدس تمید (۲) دهید (متی باب ۲۸ : ۱۹)

۲ - عیسی خداوند همه است (اعمال رسولان باب ۱۰ : ۳۶) .

۳ - خدا را هر گز کسی ندیده است . پس یگانه که در آغوش پدر است
همان او را ظاهر کرد (یوحنا باب ۱ : ۱۸) .

۴ - (عیسی) در ابتدا کلمه بود ، و کلمه نزد خدا بود ، و کلمه

(۱) آیات منقوله ، از کتب عهدین فارسی (طبع جمعیت «بریتیش و فورن
بیبل سوسائیتی» لندن) بدون تغییر عبارت نقل شده .

(۲) تمید ، غسل مخصوصی است از مراسم مسیحیت .

خدا بود (یوحنا باب ۱ : ۱)

۵ - و کلمه جسم گردید ، و میان ما ساکن شد ، پراز فیض و راستی ،
و جلال او را دیدیم جلالی شایستهٔ پسر یگانهٔ پدر (یوحنا باب ۱ : ۱۴)

۶ - فیض عیسی مسیح خداوند و محبت خدا ، و شرکت روح القدس
با جمیع شما باد آمین ؛ (رساله دوم بقرنتیان باب ۱۳ : ۱۳) .

۷ - پس همین فکر در شما باشد ، که در مسیح نیز بوده* که چون در صورت
خدا بود ، با خدا برابر بودن را غنیمت نشمرد* لیکن خود را خالی کرده
صورت غلام را پذیرفت، و در شباهت مردمان شد (رساله پولس بفیلیپیان - باب -
۵: ۷-۲).

بطوریکه ملاحظه میفرمائید از این آیات تثلیث و خدائگی عیسی بخوبی
استفاده میشود . و در آیه اخیر انسان شدن عیسی (ع) را از تواضع و فروتنی او
شمرده، ولی همچنان او را بر مسند خدائگی برقرار دانسته، و پذیرفتن صورت انسانی
را مضر بخدائگی او نمیداند ، مسئله تثلیث، علاوه بر اشکالات عقلی فراوانی که
دارد ، با بعضی از آیات انجیل ، که بتوحید دلالت دارند نیز ناسازگار بوده و متناقض
بنظر میرسد که از آن جمله است :

۱ - عیسی او را جواب داد که اول احکام این است که بشنوای اسرائیل
خداوند خدای ما واحد است (مرقس باب ۱۲ : ۲۹) .

۲ - . . . زیرا خداوند واحد است و سوای او دیگری نیست
(مرقس باب ۱۲ : ۳۲) .

۳ - و حیات جاودانی این است که ترا خدای واحد حقیقی ؛ و
عیسی مسیح را که فرستادی بشناسند (یوحنا باب ۱۷ : ۳) .

با اینکه این تناقض صریح میان آیات تثلیث و توحید به هیچ وجه
قابل توجیه و تأویل نیست ، مسیحی ها برای برطرف ساختن آن ؛ بتأویل
و توجیه پرداخته ؛ و دست به دامن حلول و اتحاد زده ، گفته اند : خدا در عیسی (ع)
حلول نموده و بمثل معروف : شمع و گل و پر وانه بیک جا همه جمعند ، خدا و عیسی

و روح القدس با هم متحدند (۱) چنانکه در قاموس کتاب مقدس، در کلمه بیت لهم چنین میگوید: (عیسی مسیح در آنجا تولد یافت پس لاهوت و ناسوت جمع آمده، خدا با انسان سکونت اختیار کرد) و در نتیجه سه خدا را در عیسی (ع) جمع نموده اند گرچه، ماسک حلول و اتحاد، تثلیث را بصورت تکامل یافته‌ای در آورده، و بر روی وقاحت آن تا حدودی سرپوش گذاشته است، ولی در حقیقت دردی رادوانکرده، و سرپوش فریبنده‌ای بیش نیست، زیرا علاوه بر ایرادهای علمی تثلیث و اشکالاتی که در حلول واجب در ممکن و یاد را اتحاد آنها موجود است، این پرسش باقی می‌ماند که پس از اتحاد و حلول، آیا ما يك خدا داریم یا سه خدا؟ اگر می‌گوئید: سه خدا داریم، با آیات توحید انجیل سازش ندارد، زیرا آنها خدا را یکی معرفی میکند، و اگر می‌گوئید: يك خدا داریم، با اعتقاد ضروری کلیسا، و آیات تثلیث ناسازگار است، در هر صورت تضاد واقعی میان توحید (يك خدا) و تثلیث (سه خدا) بجای خود باقی است و چون محکمه خرد نمی‌تواند دو عقیده متضاد را بپذیرد، باید یکی از این دو نظریه را پذیرفت، و بر روی دیگری خط بطلان کشید، و بطلان یکی از این دو دسته آیات، دلیل واضحی بر تحریف عهد جدید می‌باشد، زیرا سخن باطل کلام الهی و وحی آسمانی نمیتواند باشد. این بود بحث ما از نظر تناقض آیات توحید و تثلیث انجیل کنونی و اما بحث و گفتگو در بطلان عقیده تثلیث موکول بمقاله دیگری است.

(۱) حلول با اتحاد از نظر علمی فرق دارند، و بیان آن از حدود این مقاله

خارج است.

صد دوست و يك دشمن!

دانا که برای دوستان در کار است

پیوسته ز نخل عمر، بر خوردار است

هر چند تو را دولت و نصرت یار است

صد دوست کم است و دشمنی بسیار است

«تذکره سخنان یزد - میر حسین یزدی»